

แบบเสนอโครงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

ข้อมูลองค์กร/ผู้เสนอโครงการ

ผู้รับผิดชอบโครงการ นายศุภกิจ จันทร์เหมือน นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ 129 ถนนขุนลุมประพาส ตำบลจองค์ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

โทรศัพท์ 0 5361 1281 ต่อ 113 โทรสาร 0 5361 1322 โทรศัพท์เคลื่อนที่ 080 1276750

E-mail suppakit_k@hotmail.com Line ID 080 1276750

=====

ชื่อโครงการ คนแม่ฮ่องสอน เมืองแห่งสุขภาพ ห่างไกลจากโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง

1. หลักการและเหตุผล

กลุ่มโรค NCDs (Noncommunicable diseases หรือโรคไม่ติดต่อ) เป็นปัญหาสุขภาพอันดับหนึ่งของโลกทั้งในมิติ ของจำนวนการเสียชีวิตและภาระโรคโดยรวม จากการรายงานข้อมูลขององค์การอนามัยโลก (WHO) พบประชากรทั่วโลก เสียชีวิตจากโรค NCDs มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 38 ล้านคน (คิดเป็นร้อยละ 68 ของสาเหตุการเสียชีวิตทั้งหมดของประชากรโลก) ในปีพ.ศ. 2555 เป็น 41 ล้านคน (คิดเป็นร้อยละ 71 ของสาเหตุการเสียชีวิตทั้งหมดของประชากรโลก) ในปีพ.ศ.2559 โดยกลุ่มโรค NCDs ที่พบการเสียชีวิตมากที่สุด ได้แก่ โรคหัวใจและหลอดเลือด (17.9 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 44) รองลงมาคือ โรคมะเร็ง (9.0 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 22) โรคทางเดินหายใจเรื้อรัง (3.8 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 9) และโรคเบาหวาน (1.6 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 4) ซึ่งในแต่ละปีพบผู้เสียชีวิตจากโรค NCDs ในกลุ่มอายุ 30-69 ปีหรือเรียกว่า “การเสียชีวิตก่อนวัยอันควร” มากถึง 15 ล้านคน โดยร้อยละ 85 เกิดขึ้นในกลุ่มประเทศที่มีรายได้ต่ำและกลุ่มประเทศที่มีรายได้ปานกลาง โดยปัญหาดังกล่าวก่อให้เกิดความสูญเสียสุขภาพและส่งผลกระทบต่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างรุนแรง ในประเทศไทยโรค NCDs เป็นปัญหาสุขภาพและการเสียชีวิต อันดับหนึ่งของประเทศไทย โดยผลการสำรวจ NHES ครั้งที่ 6 พบว่า มีประชากรไทยร้อยละ 48.8 หรือเกือบครึ่งหนึ่งไม่ทราบว่า ตนเองเป็นโรคความดันโลหิตสูง และ 1 ใน 3 ไม่ทราบว่าตนเองเป็นโรคเบาหวาน และไม่ทราบตัวเลขและความเสี่ยงของตนเอง (know your number & know your risk)

ในเขตสุขภาพที่ 1 โรคเบาหวานและความดัน ยังเป็นโรคที่มีแนวโน้มสูงขึ้นในทุกปี ด้วยสาเหตุของโรคกลุ่มนี้เกิดจากวิถีชีวิตและพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม ได้แก่ การรับประทานอาหารเกินพอดี ไม่สมดุล อาหารมัน เค็ม กิจกรรมทางกายลดลง เครียด พักผ่อนน้อย สูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ส่งผลให้เกิดภาวะน้ำหนักเกิน อ้วน ความดันโลหิตสูง ไขมันในเลือดสูง เบาหวาน และนำไปสู่การเกิดโรคซึ่งจากการศึกษาในประเทศไทย พบว่า ผู้ที่อยู่ในกลุ่มอาการเมตาบอลิก(Metabolic Syndrome) หรือกลุ่มอาการที่สืบเนื่องมาจากความอ้วนลงพุง อย่างไรก็ตามกลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูงทุกราย จะได้รับการประเมินความเสี่ยงต่อการเกิดโรค ซึ่งเป็นบริการมาตรฐานในแนวทางการดูแลรักษาและได้รับการให้คำแนะนำ ให้ความรู้และปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ซึ่งโรคนี้สามารถป้องกันได้ด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อลดความเสี่ยงโดยเริ่มตั้งแต่การตรวจวัดความดันโลหิตอย่างสม่ำเสมอ ควบคุมระดับความดันโลหิต ไขมัน และระดับน้ำตาลในเลือดให้อยู่ในเกณฑ์ปกติ โดยผู้ป่วยโรคเบาหวานในเขตสุขภาพที่ 1 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ตั้งแต่ปี 2563-2566 ตามลำดับ (57.64 ,51.92 ,46.67 และ69.90) ส่วนภาพจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีผู้ป่วยเบาหวานสูงกว่าเขตสุขภาพที่ 1 ตั้งแต่ปี 2563-2566 ตามลำดับ (55.73,46.44,42.44 และ 88.02) ส่วนร้อยละผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงเขตสุขภาพที่ 1 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ตั้งแต่ ปี 2563-2566 ตามลำดับ (49.37,45.91,41.59และ61.03) ส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงสูงกว่าระดับเขตสุขภาพตั้งแต่ปี 2563-2566 (52.44,48.54,44.91และ79.87) จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้ดำเนินการคัดกรองเบาหวานพบกลุ่มปกติลดลง (จากร้อยละ 86.91 ลดเหลือร้อยละ 76.87) กลุ่มเสี่ยงเพิ่มขึ้น (จากร้อยละ 10.66 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 21.77) และอัตราการเกิดผู้ป่วยรายใหม่จากกลุ่มเสี่ยงเพิ่มขึ้นเล็กน้อย (จากร้อยละ 1.39 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 1.61) ผลการคัดกรองความดันโลหิตสูงพบกลุ่มปกติเพิ่มขึ้น (จากร้อยละ 57.94 เป็นร้อยละ 79.31) กลุ่มเสี่ยงลดลง (จากร้อยละ 41.67 ลดเหลือ ร้อยละ 20.17) และอัตราการเกิดผู้ป่วยรายใหม่จากกลุ่มเสี่ยงเพิ่มขึ้นเล็กน้อย (จากร้อยละ 3.13 เป็นร้อยละ 4.10) รวมทั้งผู้ป่วยรายใหม่โรคเบาหวานจากกลุ่มสงสัยป่วยเพิ่มขึ้นจากปี 2565-2566 (จากร้อยละ 10.17 เพิ่มขึ้น ร้อยละ 15.86) และผู้ป่วยรายใหม่โรคความดันโลหิตสูงจากกลุ่มสงสัยป่วยเพิ่มขึ้นจากปี 2565-2566 (จากร้อยละ 5.76 เพิ่มขึ้น ร้อยละ 8.00)

ดังนั้น กลุ่มงานควบคุมโรคไม่ติดต่อ สุขภาพจิตและยาเสพติด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน จึงได้จัดทำโครงการคนแม่ฮ่องสอน เมืองแห่งสุขภาพ ห่างไกลจากโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง ปี 2567 เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ถึงปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง รวมทั้งสามารถจัดการดูแลตัวเองได้ และลดการเกิดผู้ป่วยรายใหม่อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2.วัตถุประสงค์

- 1.กลุ่มเป้าหมายมีระดับความรู้ด้านสุขภาพในระดับดี
- 2.กลุ่มเป้าหมายได้รับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
- 3.กลุ่มเป้าหมายมีการเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยงดีขึ้น

3.กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่มีอายุ 35-59 ปี ทุกสิทธิ ได้รับการคัดกรองตาม Fee schedule และพบว่าเป็นกลุ่มสงสัยป่วยโรคเบาหวานและ/หรือโรคความดันโลหิตสูง ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป้าหมาย 1,400 คน

อำเภอ	กลุ่มเป้าหมาย ปี 2566 จังหวัดแม่ฮ่องสอน			26 % ของเป้าหมาย
	กลุ่มสงสัยป่วย DM	กลุ่มสงสัยป่วย HT	รวม	
เมือง	64	544	608	150
ปาย	153	467	620	160
ปางมะผ้า	54	132	186	48
ขุนยวม	115	562	677	170
แม่ลาน้อย	274	850	1,124	292
แม่สะเรียง	299	1,342	1,641	400

สเบเมย	183	520	703	180
รวม	1,142	4,417	5,559	1,400

4.รายการบริการ ตามประเภทและขอบเขตของบริการสาธารณสุข พ.ศ. 2565 (รายละเอียดตามประกาศ คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่องประเภทและขอบเขตของบริการสาธารณสุข พ.ศ. 2565 ลงวันที่ 7 มิถุนายน 2565)

- 1. กลุ่มหญิงตั้งครรภ์
- 2. กลุ่มเด็กเล็กอายุ 0 – 5 ปี
- 3. กลุ่มเด็กโตและวัยรุ่นอายุ 6 – 24 ปี
- 4. กลุ่มผู้ใหญ่อายุ 25 – 59 ปี
- 5. กลุ่มผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป

5. ระยะเวลาดำเนินการ

1 ธันวาคม 2566 – 31 กรกฎาคม 2567

6. วิธีดำเนินการ

กิจกรรม	ผู้เกี่ยวข้อง	2566			2567							
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	
1. วิเคราะห์สภาพปัญหาทางด้านควบคุมโรคไม่ติดต่อในพื้นที่	ผู้รับผิดชอบงาน	<=>										
2. เขียนโครงการเสนอ	ผู้รับผิดชอบงาน		<=>									
3. ประชุมชี้แจงโครงการและแนวทางในการดำเนินงานให้กับผู้เกี่ยวข้อง	- เครือข่ายงาน NCD ระดับ อำเภอ			<=>								
4. ชี้แจงเครือข่ายงาน NCD ในพื้นที่ เรื่องต่อไปนี้	- ผู้รับผิดชอบงาน NCD ระดับ รพท. รพช.สสอ.รพ.สต.			<=>								
5. ดำเนินโครงการ “คนแม่ฮ่องสอน เมืองแห่งสุขภาพ ห่างไกลจากโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง” เป็นรายอำเภอ ที่ประกอบด้วย การให้บริการดังนี้	- ผู้รับผิดชอบงาน NCD ระดับ รพท. รพช.สสอ.รพ.สต.				<=>							

กิจกรรม	ผู้เกี่ยวข้อง	2566			2567							
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	
5.1 คัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย 35-59 ปี 5.2 ประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพก่อนดำเนินกิจกรรม 5.3 กิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรม 5.4 ติดตามระดับค่าน้ำตาลและระดับค่าความดันโลหิตสูง												
7. ติดตามผลลัพธ์ 7.1 ระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพ 7.2 ผลลัพธ์สุขภาพ	- ผู้รับผิดชอบงาน NCD ระดับ รพท. รพช.สสอ.รพ.สต.											
8. สรุปผลโครงการและถอดบทเรียนการดำเนินโครงการ	- NCD Board											

7. พื้นที่ดำเนินการ

- ทั้ง 7 อำเภอในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

8. งบประมาณ

จากงบประมาณส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคระดับพื้นที่ (PPA) สำนักงานหลักประกันสุขภาพเขต 1 เชียงใหม่ เพื่อจัดบริการสร้างเสริมสุขภาพแก่กลุ่มเป้าหมาย อัตรารายละ 320 บาท จำนวน 1,400 คน งบประมาณรวม 448,000 บาท (สี่แสนสี่หมื่นแปดพันบาทถ้วน) โดยโอนงบประมาณให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน ดังนี้

อำเภอ	กลุ่มเป้าหมาย ปี 2566 จังหวัดแม่ฮ่องสอน			26 % ของเป้าหมาย	ค่าใช้จ่าย 320 บาท/คน
	กลุ่มสงสัยป่วย DM	กลุ่มสงสัยป่วย HT	รวม		
เมือง	64	544	608	150	48,000
ปาย	153	467	620	160	51,200
ปางมะผ้า	54	132	186	48	15,360
ขุนยวม	115	562	677	170	54,400

แม่ลำน้อย	274	850	1,124	292	93,440
แม่สะเรียง	299	1,342	1,641	400	128,000
สบเมย	183	520	703	180	57,600
รวม	1,142	4,417	5,559	1,400	448,000

กลุ่มเป้าหมายและงบประมาณสามารถปรับเปลี่ยนรายอำเภอได้

9. การส่งผลงาน แบ่งเป็น 2 ครั้ง ดังนี้

- ครั้งที่ 1 ภายในวันที่ 31 มีนาคม 2566 จัดส่งผลงานรายบุคคล (Individual Care Plan) และทะเบียนรายงานเข้าร่วมกิจกรรม ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายทั้งหมดในรูปของ excel ตาม format ที่ ประกอบด้วย เลขบัตรประจำตัวประชาชน , ชื่อ- สกุล , อายุ , สิทธิหลักประกันสุขภาพ และผลการคัดกรองสุขภาพก่อนดำเนินกิจกรรม

- ครั้งที่ 2 ภายในวันที่ 31 กรกฎาคม 2566 จัดส่งผลงาน 2 รูปแบบ ได้แก่

1. จัดส่งผลงานรายบุคคลที่เป็นกลุ่มเป้าหมายทั้งหมดที่จัดส่งในครั้งที่ 1 (หากเปลี่ยนแปลงรายชื่อให้ระบุรายละเอียดเหตุผลไว้) รายละเอียดผลลัพธ์ดังนี้

- ผลการประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพ ก่อน - หลัง ดำเนินกิจกรรม
- ผลการตรวจระดับน้ำตาลปลายนิ้ว และระดับความดันโลหิตก่อน- หลังดำเนินกิจกรรม
- ผล BMI ก่อน-หลังดำเนินกิจกรรม

2. เอกสารรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามกิจกรรมที่ดำเนินการ และผลลัพธ์โครงการ ในรูปของอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์

10. เงื่อนไขการจ่ายเงิน (ให้ระบุ กำหนดงวดจ่ายเงินตามประเภทหน่วยงาน 2 หรือ 3 งวด) ดังนี้

ภาครัฐ (หน่วยบริการ/หน่วยงานของรัฐ) จ่าย 2 งวด ดังนี้

- งวดที่ 1 จ่ายเงินจำนวนร้อยละ 70 ของวงเงินที่ได้รับอนุมัติ (เมื่อหน่วยบริการหรือคู่สัญญาส่งโครงการและลงนามในนิติกรรมสัญญาครบทั้งสองฝ่าย)
- งวดที่ 2 จ่ายร้อยละ 30 ของวงเงินที่ได้รับอนุมัติ (เมื่อส่งผลงานงวดสุดท้ายตามเป้าหมายดำเนินงานเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ) ** ไม่เกินวันที่ 31 กรกฎาคม 2567

ภาคประชาชน (องค์กรชุมชน องค์กรเอกชนและภาคเอกชนที่ไม่มีวัตถุประสงค์

เพื่อดำเนินการแสวงหาผลกำไร) จ่าย 3 งวด ดังนี้

งวดที่ 1 จ่ายเงินจำนวนร้อยละ 50 ของวงเงินที่ได้รับอนุมัติ (เมื่อหน่วยบริการหรือคู่สัญญาส่งโครงการและลงนามในนิติกรรมสัญญาครบทั้งสองฝ่าย)

งวดที่ 2 จ่ายเงินจำนวนร้อยละ 30 ของวงเงินที่ได้รับอนุมัติ (เมื่อหน่วยบริการหรือคู่สัญญาส่งผลงานรายบุคคลที่เป็นกลุ่มเป้าหมายทั้งหมดที่ได้รับบริการตามกิจกรรมในโครงการภายในวันที่ 31 มีนาคม 2567)

งวดที่ 3 (งวดสุดท้าย) จ่ายเงินจำนวนร้อยละ 20 (เมื่อส่งผลงานงวดสุดท้ายตามเป้าหมาย
ดำเนินงานเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ) ** ไม่เกินวันที่ 31 กรกฎาคม 2567

**หมายเหตุ สำนักงานฯ จะจ่ายเงินตามเป้าหมายและงวดเงินที่ตกลง หากส่งมอบผลงานไม่ครบ 100%
ตามเป้าหมาย จะจ่ายตามสัดส่วนของผลงานบริการที่เกิดขึ้นจริง

11. หน่วยงานที่รับผิดชอบ/ผู้รับผิดชอบ

- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ 7 อำเภอ
- หน่วยบริการที่จัดบริการ ได้แก่ โรงพยาบาล 7 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 72 แห่ง

12. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- กลุ่มเป้าหมายมีระดับความรู้ด้านสุขภาพระดับดี ร้อยละ 70
- กลุ่มเป้าหมายที่มีความเสี่ยงโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง มีการเปลี่ยนระดับเสี่ยงดีขึ้น
- กลุ่มเป้าหมายที่มีความเสี่ยงโรคเบาหวานที่เข้าร่วมโครงการ มีระดับน้ำตาลในเลือดอยู่เกณฑ์ปกติ (≤ 100 mg%) ร้อยละ 50
- กลุ่มเป้าหมายที่มีความเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูงที่เข้าร่วมโครงการ มีระดับความดันโลหิตสูงอยู่เกณฑ์ปกติ ($\leq 130/80$ mmHg) ร้อยละ 50

13. การประเมินโครงการ

- ประเมินความสำเร็จของโครงการจากกลุ่มสงสัยป่วยโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูงลดลง
- ผู้ทำการประเมิน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน

14. ผู้เห็นชอบโครงการ

นายวีรณัฐ จ้านงประสาทร
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน

15. ผู้อนุมัติโครงการ

(นางสาววลัยรัตน์ ไชยฟู)
ผู้อำนวยการเขต
สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต ๑ เชียงใหม่
ปฏิบัติงานแทนเลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

ภาคผนวก

กิจกรรมอบรมให้ความรู้ในการป้องกันโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง ในพื้นที่ 7 อำเภอๆละ

1 ครั้ง

- ค่าอาหารกลางวัน จำนวน 1,400 คนๆ ละ 60 บาท	เป็นเงิน 84,000 บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 1,400 คนๆ ละ 20 บาท x 2 มื้อ	เป็นเงิน 56,000 บาท
- ค่าวิทยากรบรรยาย จำนวน 6 ชั่วโมง ๆ ละ 600 บาท จำนวน 7 ครั้ง	เป็นเงิน 25,200 บาท

กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กลุ่มเป้าหมายในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ในพื้นที่ 7 อำเภอๆละ 2 ครั้ง

- ค่าอาหารกลางวัน จำนวน 1,400 คนๆ ละ 60 บาท x 2 ครั้ง	เป็นเงิน 168,000 บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 1,400 คนๆ ละ 20 บาท x 2 มื้อ x 2 ครั้ง	เป็นเงิน 112,000 บาท
- ค่าวัสดุอุปกรณ์	เป็นเงิน 2,800 บาท

รวมงบประมาณทั้งสิ้น จำนวน 448,000 บาท
(สี่แสนสี่หมื่นแปดพันบาทถ้วน)